

Декларација Управног одбора Савјета за имплементацију мира

Управни одбор Савјета за имплементацију мира се састао на нивоу политичких директора у Сарајеву 11. – 13. јуна 2003. године. Састанку су такође присуствовали представници органа власти државе Босне и Херцеговине и ентитета.

Управни одбор ће издати засебну изјаву након састанка у петак, 13. јуна на којем ће се расправљати о бх. економији.

Европа

Након презентације премијера Аднана Терзића, Управни одбор је разговарао о напретку Босне и Херцеговине у процесу стабилизације и придруживања Европској унији. Управни одбор је поново потврдио да чланство у Европској унији пружа најбоље изгледе за дугорочан просперитет и стабилност Босне и Херцеговине. Међутим, од Босне и Херцеговине и темпа којим се реформе спроводе зависи да ли ће се и када Босна и Херцеговина придружити Европској унији. Босна и Херцеговина, као и све земље потенцијални кандидати за чланство у Европску унију, треба достићи важеће стандарде и показати да посједује вриједности на којима се темељи Унија. Што прије то уради, прије ће учинити напредак на путу за Европу, као што је то неколико сусједних земаља већ показало. Самит који ће се крајем јуна одржати у Солуну ће бити значајна прилика за Босну и Херцеговину да покаже Европској унији да је одлучна у спровођењу неопходних реформи.

Образовање

Министри Сафет Халиловић, Гојко Савановић и Зија Пашић су обавијестили Управни одбор о напретку постигнутом у спровођењу

циљева у области образовања, које су договорили бх. органи власти а Управни одбор прихватио у новембру. Министри су навели да је значајан напредак постигнут у неколико области. Посебно су истакли следеће:

Усвајање Нацрта државног оквирног закона о основном и средњем образовању од стране Представничког дома БиХ прошле седмице.

Мјере у правцу усклађивања три “национална” наставна плана и програма у једно заједничко програмско језгро на цијелој територији Босне и Херцеговине за све предмете који се предају у основним и средњим школама општег смјера.

Управни одбор је честитао министрима и вишем замјенику високог представника Шромбгенсу на досада постигнутом успјеху и апеловао је на власти БиХ да правовремено спроведу ове реформе како би ступиле на снагу до почетка нове школске године. Упркос извјесном напретку до којег је дошло по питању образовања дјеце повратника, чланови Управног одбора су дубоко забринути због чињенице да је етничка сегрегација још увијек присутна у школама у Републици Српској и у 52 школе у Федерацији. Констатујући да модерна европска демократија не би требала толерисати етничку сегрегацију, и да омладина ове земље најбоље може промовисати помирење, Управни одбор је позвао министра образовања Федерације да осигура уједињавање ових школа до почетка следеће школске године, као и да обавијести ОХР и ОСЦЕ о конкретним корацима који ће бити предузети како би се овај циљ остварио у планираном року. Управни одбор је констатовао да би у наредних шест мјесеци бх. органи власти морали усмјерити напоре на реформу у области високог образовања и апеловао на њих да предузму хитне мјере на признавању диплома међународних високошколских институција.

Повратак избјеглица

Мирсад Кебо, министар за људска права и избјеглице је упознао Управни одбор са новим информацијама о спровођењу Стратегије према Анексу ВИИ (Општег оквирног споразума за мир) која је

договорена у јануару. Управни одбор је нагласио да је повратак избјеглица од основног значаја за настојања Босне и Херцеговине да се придружи европским интеграцијама и прихватио информације о напретку који је постигнут по многим питањима, укључујући имовинска питања, и позвао је бх. органе власти да рјешавају питања у којима је дошло до кашњења. Чланови Управног одбора су нарочито нагласили три ствари:

- Енергично препоручују да се државни и ентитетски министри за избјеглице прогласе званичним члановима Државне комисије за избјеглице.
- Апелују на бх. органе власти да окончају процес успостављања јединственог Фонда за избјеглице, чији је циљ да унаприједи повратак путем додатних донација и субвенционираних кредита.
- Изражавају наду да би чланство БиХ у Развојној банци Савјета Европе такође отворило пут за нове алтернативне начине финансирања.
- Такође су нагласили важност довршавања споразума о преносу захтјева за поврат имовине који се подносе ЦРПЦ-у (Комисија за имовинске захтјеве избјеглица и расељених лица) у надлежност домаћих институција, као и важност увођења жалбеног поступка. Потребно је истовремено усмјерити напоре на спровођење одлука које је донио ЦРПЦ у оквиру Плана за спровођење имовинских закона.

Управни одбор је апеловао на бх. власти да учине све што је у њиховој моћи како би се изнашле додатне могућности да би се увећали потенцијали Министарства да на себе преузме послове и задатке Радне групе за повратак и реконструкцију те да осигура одрживост до сада реализованих повратака. Одбор је поздравио напоре ОХР-а и УНХЦР-а, у својству предсједавајућих Радне групе за повратак и реконструкцију, као и партнерских агенција, у подршци иницијативама Министарства за људска права и избјеглице којима се омогућава процес повратка. Управни одбор је нагласио значај економских реформи у осигуравању додатних средстава за одржив повратак.

Реформа сектора одбране

Управни одбор је дао пуну подршку активностима Комисије за реформу одбране (ДРЦ) и њеног предсједавајућег, Џејмса Локера ИИИ. Одбор је апеловао на власти Босне и Херцеговине да дају пуну подршку Комисији и да усвоји реформе које су неопходне да би Босна и Херцеговине остварила зацртани циљ да припреми земљу за чланство у НАТО-овом Партнерству за мир до јануара 2004. године. Управни одбор је такође примио на знање одговорност бх. власти за спровођење покренутих реформи, укључујући и усвајање “Правилника о особљу и активностима Секретаријата Сталног комитета за војна питања”. Одбор је позвао све бх. органе власти да предузму потребне мјере за развој одбрамбених институција на државном нивоу, а упознат је и са активностима државног Парламента у вези са оснивањем сталне Комисије о сигурносној политици за парламентарни надзор над одбрамбеним и сигурносним питањима која представља темељни елемент за функционисање модерне демократије. Управни одбор је нагласио значај континуитета у спровођењу реформи у области одбране. Управни одбор је изразио своје истинско слагање са ОХР-ом у погледу недавне одлуке Предсједништва БиХ о ротирању на функцији генералног секретара СКВП-а, коју заиста не сматра најсретнијим рјешењем, као и да ДРЦ треба размотрити ту одлуку.

Будуће кривично гоњење ратних злочина у БиХ

Подсјећајући на чињеницу да пуна сурадња са Међународним трибуналом за ратне злочине почињене на територији бивше Југославије (ИЦТЈ) остаје и даље обавеза власти Босне и Херцеговине, као и да хапшење особа осумњичених за ратне злочине остаје најважнији приоритет, Управни одбор се бавио могућностима за побољшање потенцијала домаћих тијела за кривично гоњење ратних злочина у Босни и Херцеговини. Виши замјеник високог представника, Бернард Фазије, уз подршку Предсједника Хашког трибунала Теда Мерона, је извијестио Управни одбор о заједничком пројекту Трибунала и ОХР-а за оснивање Савјета за ратне злочине при Суду БиХ, као и Одјела

за ратне злочине при државном Тужилаштву. Управни одбор је одобрио представљени приступ, нагласио значај кривичног гоњења ратних злочина у БиХ и усвојио следеће:

- затражити од ОХР-а да оснује и заједно са надлежним органима Босне и Херцеговине копредсједава Интерагенцијском радном групом за имплементацију (ИТФ) у чијем ће раду учествовати и друге надлежне међународне организације, с циљем координирања активности на имплементацији пројекта.
- подржати принцип да би ова Радна група (ИТФ) на крају мандата ОХР-а требала постати Радна група за мониторинг којом ће предсједавати министар правде БиХ.
- Организовати реализацију пројекта тако да она зависи од расположивости финансијских средстава.

Управни одбор је затражио од ОХР-а да га на следећој сједници у септембру обавијести о мјерама које ће бити предузете с циљем успостављања ИТФ-а, о резултатима донаторске конференције чије је одржавање планирано за половину септембра у Хагу, о планираној заједничкој презентацији Трибунала и ОХР-а пред Савјетом безбједности УН-а, те о роковима за имплементацију у току 2004. године.

Будућност Дома за људска права БиХ

Потврђујући важност ефикасне заштите људских права у БиХ у складу са европским стандардима, Управни одбор је разматрао извјештај о будућности Дома за људска права БиХ, који је презентирао виши замјеник Високог представника, Бернард Фазије. Одбор је подсјетио да је Дом формиран у складу са Анексом 6. Дејтонског мировног споразума у вријеме када Босна и Херцеговина није била чланица Савјета Европе и када њено правосуђе није било у могућности да рјешава случајеве кршења људских права. Управни одбор слаже се да је потребно извршити пренос мандата Дома за људска права на институције Босне и Херцеговине што је дио процеса јачања заштите људских права у БиХ, те да би у скорој будућност Дом требао престати с

примањем нових предмета, односно да је планирани рок за престанак примања предмета 31. јули 2003. године.

Иако је о модалитетима преноса надлежности потребно додатно разговарати с представницима надлежних институција, Управни одбор је апеловао на Дом да предузме све одговарајуће мјере како би до 31. децембра 2003. године ријешио предмете у којима још увијек није донесена одлука. Управни одбор је још једном нагласио да план за пренос надлежности мора осигурати ефикасну заштиту људских права у БиХ складу са европским стандардима.

Брчко

Амбасадор Кларк је упознао чланове Управног одбора са ситуацијом у Дистрикту Брчко. Управни одбор је поздравио постигнути напредак и честитао амбасадору Кларку на професионалном рјешавању проблема у Брчко Дистрикту, те му се захвалио на његовој пожртвованости и определијељености да спроводи свој мандат и дјелује у интересу грађана Дистрикта Брчко. Управни одбор је изразио своју пуну подршку енергичном спровођењу финалне одлуке Међународног арбитражног трибунала за Брчко. Управни одбор је позвао ентитете да поштују статус Дистрикта као самоуправне јединице у оквиру бх. органа власти, као и своје обавезе које имају према Дистрикту.

Управни одбор је честитао Владама БиХ, Хрватске, Србије и Црне Горе и Словеније на потписивању Оквирног споразума о базену ријеке Саве и Протокола о пловидби, те их позвао да ратификују ове документе и што прије ријеше питање сједишта Комисије за ријеку Саву. Управни одбор је поздравио извјештај Високог представника у којем се наводи да Високи представник ускоро очекује отварање граничног прелаза Брчко-Гуња.

Кантон 7

Управни одбор је озбиљно забринут чињеницом да осам мјесеци након избора Влада у Кантону 7 још увијек није формирана. Непостојање функционалне Владе утиче на рад основних јавних служби у Кантону. Ова ситуација доводи у питање способност

Босне и Херцеговине да успостави ефикасне, функционалне и одговорне органе власти на локалном нивоу, што је основни предуслов за интеграцију у Европску унију. Управни одбор је пружио снажну подршку одлуци ОХР-а да уведе поступне санкције за политичке странке укључене у овај проблем, а које ће бити на снази све док ове странке озбиљно не прихвате своју одговорност према грађанима и не формирају Владу.